

Valtuutettu Vilhelm Junnila ym. aloite: Moskeijahanketta ei tule edistää

Turkuun suunnitellaan suurta islamilaista kulttuurikeskusta, johon tulisi moskeijan lisäksi päiväkotia, kuusi luokkahuonetta, nuorisokeskus ja liiketiloja. Kyse ei ole vain rukoushuoneesta, vaan laajasta uskonnollisen kasvatuksen ja yhteisötoiminnan kokonaisuudesta. Hanke herättää vakavia kysymyksiä poliittisen islamin vaikutusvallasta, ulkomaisesta rahoituksesta ja rinnakkais yhteiskunnan riskeistä. Uskonnonvapaus kuuluu kaikille, mutta se ei tarkoita, että uskonnollisten instituutioiden yhteiskunnalliset vaikutukset pitäisi kritiikittä hyväksyä.

Poliittisen islamin autoritaariset suuntaukset pyrkivät ulottamaan uskonnollisen vallankäytön yhteiskunnan instituutioihin ja äärimmillään korvaamaan demokraattisen lainsäädännön shariaan perustuvalla järjestelmällä. Erityisen huolestuttavia ovat vaikutukset naisten ja vähemmistöjen asemaan, sukupuolten tasa-arvoon ja uskonnonvapauteen. Suomessa uskonnollinen painostus ei saa rajoittaa kenenkään pukeutumista, koulutusta, liikkumista tai oikeutta päättää omasta elämästään.

Myös kasvatusta herättää kysymyksiä. Monilla islamilaisilla yhdyskunnilla ja moskeijoilla on omia epämuodollisia koraanikouluja, jotka eivät kuulu perusopetuksen opetussuunnitelma- ja valvontajärjestelmään. Mitä Turun moskeijakompleksin kuudessa luokkahuoneessa opetettaisiin, kuka opetuksesta vastaisi ja miten estetään rinnakkaisten kasvatusrakenteiden syntyminen?

Kansainväliset kokemukset osoittavat, ettei huoli ulkomaisesta vaikutusvallasta ole perusteeton. Saudi-Arabian rahoittamat moskeijat ja uskonnolliset oppilaitokset ovat edistäneet wahhabilaisen islamintulkinnan leviämistä muun muassa Balkanilla. Qatarilaisen Qatar Charityn on puolestaan raportoitu rahoittaneen noin 140:tä moskeija- ja islamilaista keskushanketta Euroopassa. Osaan hankkeista on liitetty epäilyjä Muslimiveljeskunnan vaikutusvallasta.

Euroopan parlamentti hyväksyi lokakuussa päätöslauselman, jossa vaaditaan islamistisen vaikuttamisen torjumista, ulkomaisen rahoituksen tarkempaa valvontaa ja Muslimiveljeskuntaan kytkeytyvien toimijoiden mahdollista lisäämistä EU:n terrorismiluetteloon oikeudellisten edellytysten täytyessä. Moskeijoiden rahoittaminen voi siten olla myös fundamentalistisen ja ideologisen vaikuttamisen väline.

Turussa ulkomaisen moskeijarahoituksen ongelmat eivät ole uusia. Jo vuonna 1997 islamilaiselle keskukselle etsittiin rahoitusta Saudi-Arabiasta. Myöhemmässä hankkeessa rahoituksen oli puolestaan määrä tulla Kuwaitista, mutta neuvottelut kariutuivat. Ulkomaisen rahoituksen epävarmuus on siten ollut Turun moskeijasuunnitelmien ongelmana vuosikymmenten ajan. Helsingin suurmoskeijahanke kariutui vuonna 2017 ulkomaisen rahoituksen ja vaikutusvallan herättämien epävarmuuksien keskellä. Bahrainin

Kaupunginvaltuusto

26.10.2026

kuningaskunnan tukemasta hankkeesta varoittivat myös Lähi-idän asiantuntijat. Hanketta vastustettiin muslimiyhteisöjen sisällä: erityisesti šiialainen Resalat-yhdyskunta ja osa sunnimuslimeista arvostelivat sitä. Tämä osoittaa, ettei yksi suuri moskeija automaattisesti edusta tai yhdistä eri suuntauksiin kuuluvia muslimeja. Myös kurditaustaisten muslimien erilaiset uskonnolliset näkemykset on tunnistettava.

Turun nykyisen moskeijahankkeen kansainväliset yhteydet, mahdollinen ulkomainen rahoitus ja suunniteltu opetustoiminta herättävät kysymyksiä, joihin ei ole saatu riittäviä vastauksia. Rahoituksen alkuperä, todelliset päätöksentekijät ja mahdolliset ideologiset sidonnaisuudet on selvitettävä perusteellisesti. Erityisesti on arvioitava mahdolliset poliittisen islamin vaikutusvallan, yhteiskunnallisen eriytymisen ja ekstremismin riskit.

Helsingin suurmoskeijahankkeen kokemukset osoittavat, ettei rahoituksen ja vaikutusvallan epäselvyyksiä voi sivuuttaa. Edellä esitetyillä perusteilla katsomme, ettei Turun kaupungin tule edistää moskeijahanketta eikä myöntää sille tonttivarausta, taloudellista tukea tai muita harkinnanvaraisia etuja.

Junnila Vilhelm (PS)

Kannattajat (7 kpl)

Anttila Juha (PS)
Kesäläinen Sami (PS)
Hiltunen Elina (PS)
Leppänen Riku-Mikael (PS)
Salari Tawar (SDP)
Kankaanranta Miina (PS)
Girs Alice (PS)